ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

2025 / 2026

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekčných výkonoch v odborných učilištiach a praktických školách v školskom roku 2025/2026

SPRÁVA Z NÁSLEDNÉHO INŠPEKČNÉHO VÝKONU

KRITICKÝ PRIATEĽ ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekčných výkonoch v odborných učilištiach a praktických školách v školskom roku 2025/2026

SPRÁVA Z NÁSLEDNÉHO INŠPEKČNÉHO VÝKONU

PaedDr. Eva Selnekovičová
PaedDr. Monika Ružeková, PhD.
Ing. Adriana Vykydalová
Mgr. Alžbeta Štofková Dianovská

© Štátna školská inšpekcia, Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

OBSAH

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH 4
2 HLAVNÉ ZISTENIA 4
2.1 OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE ZISTENÝCH NEDOSTATKOV 6
3 ZÁVERY 6
4 ODPORÚČANIA A PODNETY 7
4.1 Odporúčania na úrovni škôl 7
4.2 Odporúčania na úrovni zriaďovateľov 7
4.3 Odporúčania pre ZPP 7
4.4 Odporúčania na úrovni systému 7
5 ZOZNAMY 7

Cieľom následných inšpekčných výkonov (NIV) bolo zistiť stav odstránenia nedostatkov zistených Štátnou školskou inšpekciou (ŠŠI) v kontrolovaných subjektoch. ŠŠI sledovala cieľ hospitačnou činnosťou a kontrolou pedagogickej a ďalšej dokumentácie.

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH

Na zistenie stavu odstránených nedostatkov bolo vykonaných 14 NIV, z toho 7 v odborných učilištiach (OU) a 7 v praktických školách (PŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Všetkých 14 NIV sa uskutočnilo po tematickom inšpekčnom výkone ***(Tabuľka 1).*** NIV sa realizovali v 6 krajoch SR (okrem Nitrianskeho a Trnavského kraja).

TABUĽKA 1 *Prehľad kontrolovaných subjektov*

Kontrolované subjekty		OU	PŠ	Spolu
Vyučovací jazyk školy	slovenský	7	7	14
Zriaďovateľ	štátne školy	7	7	14
Sídlo	mesto	6	7	13
	vidiek	1	0	1

2 HLAVNÉ ZISTENIA

Podľa závažnosti inšpekčných zistení bolo na odstránenie zistených nedostatkov uplatnených **48 opatrení**, z toho **16 odporúčaní a 32 opatrení prijatých riaditeľmi kontrolovaných subjektov**. ŠŠI neuložila žiadne opatrenia (***Tabuľka 2***). Správy riaditeľov kontrolovaných subjektov o prijatých opatreniach na odstránenie zistených nedostatkov boli predložené v stanovenom termíne a nevyžadovali si vrátenie na prepracovanie.

TABUĽKA 2 *Prehľad akceptácie a plnenia uplatnených opatrení*

Prehľad uplatnených opatrení	Odporúčania		Opatrenia prijaté zo strany kontrolovaného subjektu		Opatrenia uložené ŠŠI		Spolu
Celkový počet	**16**		**32**		**0**		**48**
akceptované/splnené	15	93,8 %	32	100 %	0	0 %	**47**
neakceptované/nesplnené	1	6,3 %	0	0 %	0	0 %	**1**
neaktuálne[1]	0		0		0		**0**
nedá sa hodnotiť[2]	0		0		0		**0**

Uplatnené **odporúčania** na odstránenie zistených nedostatkov sa týkali:

školského vzdelávacieho programu

- nedostatočného rozpracovania poznámok k učebným plánom a neaktualizovania poznámok vo vzťahu k podmienkam školy;
- nedostatočného diferencovania cieľov výchovy a vzdelávania v učebných odboroch podľa špecifických vzdelávacích potrieb a stupňa zdravotného postihnutia žiakov.

riadenia školy

- nezamerania hospitačnej činnosti na rozvíjanie prezentačných, hodnotiacich, sebahodnotiacich zručností a sociálnych kompetencií žiakov počas teoretického a praktického vyučovania;

[1] Neaktuálnosť sa posudzuje v súvislosti so zmenou všeobecne záväzných právnych predpisov.
[2] Nedá sa hodnotiť – posudzuje sa v súvislosti s aktuálnymi zmenami vzniknutými v kontrolovanom subjekte.

- formálnej realizácie profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov s nedostatočným dosahom na rozvoj ich profesijných kompetencií a zvyšovanie kvality edukačného procesu;
- nezabezpečenia spolupráce a konzultácií so zariadením poradenstva a prevencie (ZPP) pri stanovovaní odporúčaní pre ďalšie vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím (MP).

podmienok výchovy a vzdelávania

- nezabezpečenia bezbariérového prístupu do priestorov školy;
- nezabezpečenia učebných pomôcok pre praktické činnosti vo vyučovaní rodinnej výchovy, domácich prác a údržby domácnosti;
- nezabezpečenia odbornosti vyučovania niektorých všeobecnovzdelávacích predmetov a predmetov odborného vzdelávania v učebných odboroch nevhodným rozdelením úväzkov učiteľov.

výchovno-vzdelávacieho procesu

- nevyužívania metód formatívneho hodnotenia, sebahodnotenia a rovesníckeho hodnotenia;
- nevytvárania príležitostí pre prácu žiakov vo dvojiciach a skupinách a prezentáciu výsledkov vlastnej činnosti.

Uplatnené **opatrenia prijaté kontrolovanými subjektmi** na odstránenie zistených nedostatkov sa týkali:

školského vzdelávacieho programu

- nerevidovania školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) a jeho neprerokovania v pedagogickej rade a rade školy;
- nevymedzenia zamerania školy v súlade s príslušným vzdelávacím programom pre praktické školy pre nižšie stredné odborné vzdelávanie;
- nedostatkov pri vypracovaní individuálneho vzdelávacieho programu žiakov (IVP) (*vypracovanie IVP bez spolupráce s pedagogickým asistentom, bez konzultácie so žiakom strednej školy a jeho zákonným zástupcom; bez rozpracovania podporných opatrení a úprav obsahu, foriem a spôsobu hodnotenia žiaka)*.

riadenia školy

- nedostatkov pri prijímaní žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ) na štúdium (*prijatie uchádzača so ZZ na štúdium bez vyjadrenia lekára o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený odbor; prijatie žiaka do školy pre žiakov so ZZ bez diagnostického vyšetrenia vykonaného ZPP*; *prijatie žiakov, ktorých stupeň MP umožňoval zvládnuť prípravu v OU*);
- nedostatkov súvisiacich s rozhodovaním *(vydanie rozhodnutia o oslobodení žiaka od vzdelávania sa v povinnom vyučovacom predmete alebo jeho časti podstatnej pre prípravu na povolanie bez vyjadrenia príslušného odborného lekára*);
- nedôsledného vedenia pedagogickej dokumentácie (*nezaznamenávanie odôvodnenia zníženej známky zo správania v katalógových listoch žiakov, vydanie záverečného vysvedčenia bez uvedenia zamerania činností, ktoré je žiak schopný vykonávať)*;
- nedostatkov v zmluvách o poskytovaní praktického vyučovania uzatvorených so zamestnávateľmi.

podmienok výchovy a vzdelávania

- nedodržania organizácie odborného výcviku *(prekročenie najvyššieho stanoveného počtu žiakov v skupine odborného výcviku a nedodržanie najvyššieho povoleného počtu hodín odborného výcviku v 1. ročníku v jednom vyučovacom dni)*;
- nedodržania minimálneho počtu žiakov v triede OU a maximálneho počtu žiakov v triede PŠ so spojenými ročníkmi;

- nedostatky v personálnom zabezpečení *(nezabezpečenie odbornosti vyučovania v dvoch učebných odboroch 2985 G 00 cukrárska výroba a 3686 G 03 stavebná výroba – murárske práce v rozsahu ustanovenom právnym predpisom*);
- nezabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov počas odborného výcviku nevykonávaním sústavného dohľadu majstrom odbornej výchovy nad žiakmi.

2.1 OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE ZISTENÝCH NEDOSTATKOV

ŠŠI zaslala **Ministerstvu školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky *oznámenie o odstránení nedostatkov*** týkajúce sa odbornosti vyučovania v jednom OU[3].

3 ZÁVERY

Akceptovaním 93,8 % odporúčaní[4] odborné učilištia a praktické školy vytvorili predpoklady na skvalitnenie ŠkVP, riadenia školy, podmienok výchovy a vzdelávania a výchovno-vzdelávacieho procesu. V oblasti ŠkVP rozpracovali a aktualizovali poznámky k učebným plánom vo vzťahu k podmienkam školy a diferencovali ciele výchovy a vzdelávania podľa učebných odborov a špecifických vzdelávacích potrieb žiakov školy. Tým vytvorili podmienky na systematické napĺňanie vzdelávacích cieľov a podporu inkluzívneho prístupu vo vzdelávaní. Vo výchovno-vzdelávacom procese uplatňovali metódy formatívneho hodnotenia, sebahodnotenia a rovesníckeho hodnotenia. Zároveň vytvárali príležitosti na skupinovú a párovú prácu a prezentáciu výsledkov vlastnej činnosti, čím podporovali aktívne učenie sa žiakov a rozvoj ich kľúčových kompetencií. Zároveň vedúci pedagogickí zamestnanci zacielili hospitačnú činnosť na rozvíjanie prezentačných, hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností a sociálnych kompetencií žiakov, čo malo pozitívny dopad na rozvíjanie mäkkých zručností žiakov a rozvoj metakognície. Súčasne plánovali profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov na základe potrieb školy a vyhodnocovali získané kompetencie, čo vytvorilo predpoklady na skvalitňovanie pedagogickej praxe. Zabezpečením bezbariérovosti hlavnej budovy v spolupráci so zriaďovateľom vytvorili v 1 OU predpoklady pre inkluzívne vzdelávanie. Zabezpečením pomôcok pre praktické činnosti vytvorili prostredie so znakmi reálneho života, čo prispelo k zvýšeniu atraktivity vyučovania a motivácie žiakov k učeniu sa. Nadviazaním spolupráce a konzultáciami so ZPP riaditelia zosúladili postupy pri stanovovaní odporúčaní na ďalšie vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím, čím sa vytvorili predpoklady na poskytovanie primeranej odbornej podpory zodpovedajúcej ich vzdelávacím potrebám.

V dôsledku **neakceptovania 1 odporúčania** (6,3 %) týkajúceho sa zvýšenia odbornosti vyučovania pretrvávalo nezabezpečenie odbornosti vyučovania niektorých všeobecnovzdelávacích predmetov a predmetov odborného vzdelávania v 1 OU, čo naďalej negatívne ovplyvňovalo kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu.

Splnením všetkých prijatých opatrení (100 %) kontrolované subjekty zosúladili svoju činnosť s platnými právnymi predpismi a vytvorili predpoklady na skvalitnenie riadenia školy, podmienok výchovy a vzdelávania a výchovno-vzdelávacieho procesu. Súlad ŠkVP so štátnym vzdelávacím programom školy zabezpečili revidovaním a prerokovaním ŠkVP v pedagogickej rade a rade školy a vymedzením zamerania PŠ v súlade s príslušným vzdelávacím programom pre praktickú školu. Vypracovaním IVP v súlade s právnymi predpismi, zapracovaním podporných opatrení a zabezpečením spolupráce so zákonnými zástupcami a žiakmi zlepšili podmienky na zohľadňovanie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov. Odstránením nedostatkov pri vypracovaní zmlúv o poskytovaní praktického vyučovania skvalitnili spoluprácu školy so zamestnávateľmi a vytvorili podmienky na realizáciu praktického vyučovania v súlade s právnymi predpismi. Vydávanie rozhodnutí o oslobodení od vzdelávania vo vyučovacích predmetoch, vedenie pedagogickej dokumentácie a vydávanie dokladov o získanom vzdelaní prispeli ku skvalitneniu výkonu štátnej správy v školách. Zabezpečením prijímania žiakov v súlade s ustanovenými podmienkami prijatia na štúdium riaditelia zosúladili priebeh prijímacieho konania s právnymi predpismi. Dodržiavaním najvyššieho povoleného počtu žiakov v skupinách odborného výcviku a najvyššieho povoleného počtu hodín odborného výcviku v 1. ročníku počas jedného vyučovacieho dňa vytvorili predpoklady na

[3] Odborné učilište, organizačná zložka Spojenej školy internátnej, Murgašova 580, Kysucké Nové Mesto.
[4] Súčet percent akceptovaných a neakceptovaných odporúčaní nie je spolu 100 % z dôvodu zaokrúhľovania.

skvalitnenie organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu a zabezpečenie ochrany zdravia a bezpečnosti žiakov. Dodržaním minimálneho počtu žiakov v triede OU a maximálneho počtu žiakov v triede PŠ so spojenými ročníkmi vytvorili priaznivejšie podmienky na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu. Dôsledným dodržiavaním zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci posilnili podmienky na bezpečnú odbornú prípravu žiakov. Zvýšením odbornosti vyučovania vytvorili predpoklady na zlepšenie kvality výchovy a vzdelávania.

4 ODPORÚČANIA A PODNETY

4.1 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI ŠKÔL

- Využívať pedagogickú radu a radu školy ako poradné a iniciatívne orgány pri pravidelnom vyhodnocovaní a aktualizácii ŠkVP s cieľom skvalitňovať jeho obsah a podmienky vzdelávania žiakov.
- Posilniť vnútorné kontrolné mechanizmy so zameraním na prijímacie konanie, rozhodovanie riaditeľa a vedenie pedagogickej dokumentácie.
- Podporovať profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov v oblasti formatívneho hodnotenia a jeho efektívneho využívania vo vyučovacom procese.
- Zamerať hospitačnú a kontrolnú činnosť na uplatňovanie stratégií podporujúcich aktívne učenie sa žiakov, rozvoj sociálnych kompetencií, hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností.
- Rozvíjať spoluprácu so zamestnávateľmi, chránenými pracoviskami a ďalšími partnermi s cieľom rozširovať možnosti praktickej prípravy žiakov.
- Vytvárať podmienky na zvyšovanie odbornosti vyučovania prostredníctvom cieleného personálneho plánovania a profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov.

4.2 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI ZRIAĎOVATEĽOV

- Poskytovať riaditeľom škôl metodickú podporu pri riadení odborného vzdelávania a vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality výchovy a vzdelávania.

4.3 ODPORÚČANIA PRE ZPP

- Poskytovať školám odbornú súčinnosť pri diagnostike a rediagnostike žiakov s cieľom zabezpečenia optimálnych podmienok výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ.
- Formulovať odporúčania pre vzdelávanie žiakov konkrétne a s dôrazom na ich praktickú aplikovateľnosť v školskom prostredí.

4.4 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI SYSTÉMU

- Podporiť personálne zabezpečenie odborných učilíšť a praktických škôl vytváraním stabilných podmienok pre pôsobenie pedagogických asistentov a odborných zamestnancov.

5 ZOZNAMY

TABUĽKA 1 Prehľad o vykonaných NIV v OU a PŠ 4

TABUĽKA 2 Prehľad akceptácie a plnenia uplatnených opatrení 4